

Tähtvere Elu

Kaasav eelarve ootab uusi ideid

Tänavune Tartu kaasava eelarve ideekorje toimub 7.–30. aprillil. Ootame osalema kõiki, kes on huvitatud oma kogukonna heast käekäigust ja kellel on meeles mõlkumas mõni hea idee, kuidas elu Tartu linnas või Tähtvere piirkonnas paremaks muuta. Ideid võib esitada iga inimene olenemata vanusest, elukohast või sissekirjutusest.

Kaasava eelarve objekt peab olema Tartu linnaga seotud investering maksumusega kuni 100 000 eurot. Kaasava eelarve eest rajatavad objektid peavad asuma avalikus linnaruumis ja olema kõigile kättesaadavad – näiteks mänguväljakud, sportimisalad, pingid, kiiged, joogiveekraanid, puhkealad, kunstiteosed avalikus ruumis, trepid, jõeplat-

Fotol Tartu Tamme kooli liikuma kutsuv õueala, mis oli üks kahest 2023. aasta kaasava eelarve võiduideest. Foto: Mikk Otsar.

vormid, koerte mängualad jpm. Kaasavast eelarvest ei rahastata ürituste korraldamist, samuti ei tasu esitada ideid mõne teenuse käivitamiseks, nt avada pood, kohvik või korraldada parvesõitused üle Emajõe.

Kaasava eelarve kogusumma 200 000 euro eest saab 2026. aastal ellu viia vähemalt kaks ideed.

Ideede esitamiseks võib minna aadressile www.tartu.ee/kaasaveelarve, tutvuda sealsete soovitude ja juhistega ning minna sealt Volise keskkonda, mille kaudu käib ideede esitamine. Aga idee võib saata ka meiliga aadressil kaasaveelarve@tartu.ee.

Pärast ideede laekumist hindavad nende teostatavust valdkondade eksperdid. Seejärel toimuvad ideede avalikud arutelud, kus selgub, millised ideed jõuavad lõpphääletusele oktoobris. Kogu kaasava eelarve protsessi vältel oodatakse ideede autoritelt kaasalöömist oma idee tutvustamisel.

Tartu alustas kaasava eelarvega 2013. aastal ja korraldab seda tänava 13. korda. Praeguseks on kaasava eelarve toel ellu viidud või sel aastal tegemisel 22 ideed.

Vaata lähemalt: www.tartu.ee/kaasaveelarve

Lisainfo: kaasava eelarve projektijuht Lilian Lukka
Lilian.lukka@tartu.ee, 516 4592

Tartu kutsub toetama sõpruslinna Lvivi

Tartu linn algatas heategevusliku kampaania, et toetada sõpruslinna Lvivi, mis seisab Venemaa agressioonisõja tingimustes silmitsi suurenevate julgeolekuväljakutsetega. Kampaania eesmärk on koguda raha korrakaitseüksustele töökindlate kasutatud autode hankimiseks ja saatmiseks. Annetama on oodatud kõik tartlased, ettevõtjad ja Tartu sõbrad.

“Lviv elab raketirünnakute ja sabotaažiohu varjus. Sõda pole kuskil kaugel, see mõjutab Lvivi linna ja inimeste elu igal sammul. Meil on võimalus oma sõpruslinna toetada ja pakkuda inimestele hädavajalikku turvatunnet,” ütles Tartu linnapea Urmas Klaas.

Lvivi linnapea Andriy Sadovyi selgitas Tartule saadetud kirjas, et Lvivist on kujunenud sõja ajal oluline humanitaar- ja logistikakeskus. Sõjaolukorras on turvalisuse tagamine kriitilise tähtsusega, mistõttu on Lvivis vaja suurendada turvatee-

nistuste ja politseipatrullide arvu. See aga tähendab suuremat vajadust täiendavate patrullautode ja kaubikute järele.

Tartu linn panustab kampaaniasse omalt poolt ja palub linnlastelt täiendavat rahalist toetust, et aidata katta autode hankimise ja transportimise kulud. Sobivad sõidukid soetatakse linnavalitsuse ja MTÜ United Delivery Mission spetsialistide järelevalve all, et tagada nende vastavus Lvivi vajadustele. Sõidukid toimetatakse Tartu linna eestvedamisel kohale sel kevadel.

Annetusi saab teha Tartu Linnavalitsuse pangakontole EE882200221014740915 (Swedbank AS), kasutades viitenumbrit 02109206000004. Selgitusse palume lisada märksõna „annetus“. Iga annetus aitab tugevdada Lvivi elanike turvatunnet ja toetada rahu tagamiseks vajalike sõidukite ostmist.

Elanikkonnakaitse koolitused ja kerksuskeskused aitavad kriisiolukordadeks valmis olla

Küsimustele vastab Tartu linnavalitsuse kriisikoordinaator Evelin Uibokand.

Mis on kerksuskeskus ehk kriisiinfokeskus?

See on kriisiolukorra aegne info- ja teeninduspunkt, kus pakutakse inimestele kohapeal esmaseid ja eluks vajalikke teenuseid. Kriisiinfokeskused avatakse eelkõige ulatuslike ja pikemaajaliste elutähtsate teenuste katkestuste korral, näiteks elektrikatkestuse, vee- ja kanalisatsiooni- või kaugküttekatkestuse korral. Need on sellised olukorrad, mis ei ole eluohtlikud, kuid kodus ei saa teha kõike tavapäraselt.

Kriisiinfokeskused asuvad Tartu linnas hoonetes, mis on autonoomse elektriühendusega, st seal on elekter, soe ruum ja ka vesi olemas, isegi kui mujal linnas elektrit ei ole.

Tartus saab kriisiinfokeskusi avada kokku viies kohas: A Le Coq spordimajas, Variku spordihoones, laululaval, Ahhaa keskuses ning Ilmatsalu spordihoones.

Mis teenuseid neis täpsemalt pakutakse?

Kriisiinfokeskuses saab infot ja vajadusel nõustamist, kuidas tekkinud olukorras paremini toime tulla, samuti saab seal laadida oma väiksemaid seadmeid, nagu telefon, akupank, sülearvuti jm, lisaks pakume võimalust

olla mõnda aega soojas ruumis, joo-givett, vee keetmise võimalust, et näiteks termosega kuuma vett koju kaasa võtta. Vajadusel saab ka enda kaasa võetud toidu soojendada, tualetis käia ja ka pesta. Tõsi, ööbimist ja toitlustamist me seal ei paku.

Millal peaks sinna minema?

Kuna kriisiinfokeskused ei ole avatud nõ tavaolukorras, siis sinna saab tulla ainult siis, kui need mõne eluks olulise teenuse katkestuse korral avatakse. Sellest anname inimestele kõikvõimalike teavituskanalite kaudu teada, sh paneme infoplakatid ka bussipeatuste ja poodide ustele.

Kas inimene peaks minema oma piirkonna keskusesse?

Inimene võib minna ükskõik millisesse avatud kriisiinfokeskusesse. Juhin aga siin kohe tähelepanu, et kõik viis kohta ei pruugi samal ajal üldse avatud olla. Keskused avatakse vastavalt vajadusele, millist Tartu piirkonda tekkinud olukord kõige enam mõjutab ja kus on kõige enam abivajajaid.

Siiski on kõige olulisem, et inimesed ise, aga ka korteriühistute esindajad mõistaksid, et ka endal tuleb olla kriisiolukordadeks hästi valmistunud – kodus on olemas varud ning läbi on

mõeldud sellistes olukordades tegutsemise plaanid. Esimesed tunnid ise hakkama saada on kõige tähtsam, sest kui tegemist on ulatusliku katkestusega, siis mida rohkem on abivajajaid, seda kauem võtab aega abi korraldamine.

Selleks, et korteriühistute esindajate, elanike, aga ka korteriühistutele haldusteenuseid pakkuvate ettevõtete esindajate teadlikkust kriisideks valmisolekust ja elanikkonnakaitsest tõsta, alustas Tartu linnavalitsus koos Päästeametiga elanikkonnakaitse koolituste sarja, kuhu ootame kõiki huvilisi.

Koolitusel räägime ja anname nõu selle kohta, mida saavad korteriühistud ja elanikud teha, et saada hakkama olukorras, kui kortermajas peaks mingiks ajaks kaduma elekter, kütte või muud teenused.

Kevadhooaja koolitused toimuvad kuni mai lõpuni igal neljapäeval kell 18–20. Sügisel koolitused jätkuvad ning siis toimub kindlasti koolitus ka Ilmatsalus. Igal koolitusel loositakse osalejate vahel välja nädalane toiduvarukomplekt ühele inimesele, mis sisaldab 21 kuivtoidupakki, süütegeeli, veepuhastustablette jm.

Koolitused on tasuta, kuid koolitusel osalemiseks tuleb registreeruda aadressil www.tartu.ee/korteriuhistule

Kevadised koolitused toimuvad:

- 3. ja 10. aprillil kell 18
Tartu laululaval (Laulupeo pst 25);
- 17. aprillil kell 18
Descartes'i koolis (Anne 65);
- 24. aprillil, 8. ja 15. mail kell 18
Forseliuse koolis (Tähe 103);
- 22. mail kell 18
Descartes'i koolis (Anne 65);
- 29. mail kell 18
Tartu laululaval (Laulupeo pst 25).

Fotol elanikkonnakaitse koolitus Descartes'i koolis.

LC Tähtvere tähistas juubelit

1.märts oli LC Tähtvere jaoks väga oluline päev – täitus 30. aastat klubi Charter Night'ist (charterist). Juubelit tähistasime Tartu Ülikooli kohvikus.

Pidulikust koosviibimisest võtsid osa meie klubi liikmed ja külalised: Eesti Lions Piirkonna kuberner Ülle Juht, lionid LC Diana ja LC Tartu Toome klubidest, samuti Tähtvere Leo klubi noored.

Piirkonna kuberner autasustas pikajalalise koostöö eest lionismis klubi kaheksat asutajaliiget, kelleks on: Merike Hirsnik ja Villi Hirsnik, Kristel Kiisla, Hugo Ristmäe ja Märt Ristmäe, Eneli Ojasoo, Öie Männik ja Nikolai Männik. Samuti said tunnustuse klubi president Heidi Plumberg ja tsooni esimees Aili Adamson.

Meenutasime koos erinevaid heategevusi ja toredaid vabaajauritusi, tantsuks mängis Raen Väikene. Oma teadmisi möödunud aastate kohta kontrollisime väikese viktoriiniga. Traditsiooniliselt oli välja pandud väike näitus, kus sai uudistada läbi aastate

klubi tegevusega seotud tänukirju, autasusid, meeneid, albumeid, kingitusi ja sümboolikat.

Mõned huvitavad faktid (kokku panid Signe Laanemäe ja Vaike Soodla):

- Oleme Eestis esimene Lions perekklubi
- Klubil on olnud 17 mees- ja 12 nais-presidenti
- LC Tähtvere liikmete keskmine vanus on 60 eluaastat, kusjuures klubi kõige noorem liige on kõige vanemast poole noorem
- Klubi liikmetel on kokku 47 last ja 58 lapselast
- Klubisse kuuluvad erinevate erialade esindajad: insenerid, õpetajad ja haridustöötajad, ettevõtjad, sotsiaaltöötaja, majandusküberneetik, jurist, meditsiinitöötaja, müügijuht, finantstöötaja, aednik, raamatupidaja, turismitöötaja, pensionär
- Meid liidavad ühise asja eest seismine, meeskonnavaim ja koos tegutsemine, nõrgemate vabatahtlik

aitamine, hoolivus, sõbralikkus, positiivsus, meie ühiseid üritused ja traditsioonid

- Peame oma suurimateks saavutusteks elujõulist klubitegevust 30 aasta jooksul, koostööd kohaliku kogukonnaga (Ilmatsalu põhikool ja lasteaed Lepatriinu), Tähtvere LEO klubi asutamist
- Meie peamised heategevusprojektid on seotud SA-ga Minu Unistuste Päev, Eesti Agrenska Fondiga, MTÜ-ga Vaprusehelmed, Tähtvere Avatud Naistekeskusega, Maarja Külaga. Prioriteetide hulgas on ka Ukraina toetamine, sh Ukraina lastele jõulupeo korraldamine ning ahjude saatmine Ukrainasse.
- Oleme optimistlikud, täis jõudu ja indu ning valmis oma heategudega aitama kogukonda enda ümber! Soovime jääda piirkonnas nähtavaks ja tegusaks ning kaasata oma toredasse klubisse uusi aktiivseid liikmeid!

Eneli Ojasoo

LC Tähtvere pressisekretär

LC Tähtvere

HEATEGEVUSLIK ILMATSALU ILMAENNUSTUS

Milline on õhutemperatuur Ilmatsalus
01. mail 2025. a
kell 12.00
ühe meetri kõrgusel maapinnast?

ANNETUSTEGA TOETATAKSE
JUHTKOORTE TREENINGLAAGRIT
PIMEDATELE INIMESTELE,
MIS TOIMUB SUVEL 2025. A.
TARTUMAAL

Ühe ennustuse hind 2 €. Ennustada võib nii palju, kui on soovi.
**Ilmaennustused palun saata
aadressile: tahtverelions@gmail.com**

Ennustuste eest tasuda LC Tähtvere kontole :

TÄHTVERE LIONS KLUBI
EE132200221011520701
Selgitusse: Ilmaennustus

Viimane päev ennustamiseks ja
ülekanneteks on **6.04.2025.**

TEEME KOOS
HEAD!

Pensionidest ja sotsiaaltoetustest

1. aprillist 2025 jõustuvad mitmed pensione ja sotsiaaltoetusi puudutavad muudatused, mis mõjutavad nii pensionäride ja toetusesaajate igakuiseid sissetulekuid kui ka maksuarvestust. Alljärgnevalt on välja toodud peamised uuendused.

Pensionid ja toetused laekuvad aprillis hiljem

Pensionid ja sotsiaaltoetused makstakse välja 5. kuupäeval, kui see langeb tööpäevale. Tänavu aprillis langeb 5. kuupäev nädalavahetusele, mistõttu laekuvad pensionid saajate kontodele 7. aprilli ehk esmaspäeva jooksul. Palume pensionäridel ja toetuste saajatel sellega arvestada.

Pensionite indekseerimine 1. aprillil

Iga-aastase indekseerimisega korrigeeritakse nii pensioni baasosa kui ka aastahinnet, et säilitada pensionite ostujõud. Sel aastal tõusevad pensionid alates 1. aprillist 5,7%. Keskmise vanaduspension tõuseb 817 euroni

ja rahvapension 393 euroni. Iga pensionäri täpne pensionisumma selgub pärast indekseerimist ja oma pensioni suurust saab vaadata eesti.ee portaalist.

Maksuvaba tulu arvestus

Vanaduspensioniealiste maksuvaba tulu on jätkuvalt 776 eurot. Kui pension on suurem kui 776 eurot, tuleb tulumaksu maksta vaid seda summat ületava osa pealt.

Töötavad pensionärid peavad jälgima, et kui nende pension on väiksem kui 776 eurot, saavad nad ülejäänud maksuvaba tulu rakendada muudele tuludele, näiteks töötasule.

Kojukande teenuse hind muutus

Kui seni maksis teenus 7,37 eurot, siis alates 22. märtsist 2025 on see 8,61 eurot. Muudatus puudutab neid pensioni- ja toetusesaajaid, kes kojukande eest ise tasuvad.

Sotsiaalkindlustusamet

Tasuta õigusabi Eesti elanikele

Õigusbüroo HUGO.legal on koostöös Justiitsministeeriumiga tasuta õigusabi osutanud juba peaaegu kaheksa aastat. Selle aja vältel on teenust kasutanud üle 60 000 inimese.

Riikliku finantseeringu tõttu on esimesed 2 tundi õigusabi abivajajale tasuta. Õigusabi saab suuremates maakonnakeskuses nii kohapeal, e-posti teel või ka videosilla vahendusel.

Kes saavad tasuta õigusabi?

Tasuta õigusabi saavad kõik Eestimaal elavad inimesed, kelle keskmine brutosissetulek on kuni 1200 eurot kuus. Erandiks on lapse õigusi puudutavad perekonnaasjad, mille puhul on sissetuleku piirmäär kuni 2000 eurot.

Millises mahus saab tasuta õigusabi?

Tasuta on esimesed kaks nõustamise tundi. Kui kahest tunnist jääb väheks, saab juurde veel 3 tundi soodushinna-

ga 45,75 €/h ning lapse õigusi puudutavates perekonnaasjades osutatakse soodushinnaga õigusabi kuni 10 tundi.

Tasuta õigusabi saamiseks tuleb sõlmida kliendileping ning tasuda ühekordne omaosalustasu 5 eurot, mis tagab inimesele kuni kalendriaasta lõpuni võimaluse soodustingimustel õigusabi saada. Alaealised on omaosalustasust vabastatud.

Kuidas saab tasuta õigusabi?

Tasuta ning soodustingimustel õigusabi saamiseks tuleb aeg juristi vastuvõtule registreerida aadressil www.hugo.legal või telefonile 6 880 400 helistades. Valida saab kolme nõustamise võimaluse vahel – kontoris juristiga kohtudes, videosilla vahendusel või e-maili teel.

Info saamiseks võib alati helistada HUGO telefonile 6 880 400.

Õigusbüroo HUGO.legal

Kultuuri väikeprojektile saab toetust taotleda

Kuni 2. maini on avatud Tartu linna kultuuri väikeprojektide taotlusvoor. Toetust saab taotleda Tartu linnas toimuvatele kultuurisündmustele ja -sündmuste sarjadele, mille algusaeg jääb vahemikku august kuni jaanuar. Kultuuri väikeprojekti toetuse suurus on 500 kuni 5000 eurot.

Infot toetusmeetmete kohta leiab Tartu linna kodulehelt: [kultuuri väikeprojekti toetus](#) Taotlejad on oodatud küsimuste korral kultuuriosakonnaga otse ühendust võtma. Toetuse taotlemine toimub [Tartu linnaportaalis](#).

Kunstimuuseum alustab senioride programmiga

Tartu Kunstimuuseum alustab juba kolmandat aastat eriprogrammiga „Senioride reede“, kuhu on oodatud kõik väarikas eas kunstinautijad.

Eakatele mõeldud programmi tegevuse põhisisuks on kuu viimasel reedel toimuvad näitusekülastused koos giidiga, mille käigus tutvustatakse erinevaid Tartu Kunstimuuseumi näitusi. Pärast väljapanekutega tutvumist saab haridusklassis mõnuses seltskonnas teed juues ja küpsiseid süües kunstimuljed vahetada ning muudel huvitavatel teemadel arutleda.

Selle aasta esimene senioride reede toimus 28. märtsil, mil kuraator Mare Joonsalu tutvustas näitust „Karin Luts. Pildid reisidelt“, kus on eksponeeritud hulgaliselt kunstniku varem nägemata akvarelle ja joonistusi.

Järgmised ekskursioonid toimuvad Tartu kunstimuuseumi viltuses majas (Raekoja plats 18) 25. aprillil, 30. mail, 27. juunil, 26. septembril ja selle aasta viimane senioride reede toimub 28. novembril.

Emakeelepäev tõi lepatriinude raamatukohvikusse kirjanik Vilve Aavik-Vadi

Emakeelepäev möödus sel aastal meie lasteaias eriti meeldejäävalt – tähistasime seda nii reedel kui ka esmaspäeval raamatukohvikuga. Rühmad valmistasid ette hubase kohviku koos suupistetega ning kohvikusse tuli külla meie oma lepatriinu – armastatud kirjanik ja illustraator Vilve Aavik-Vadi.

Vilve tutvustas lastele enda raamatuid ja rääkis vahvaid lugusid kirjanikutööst. Lapsed said teada, kuidas Vilve on kirjutanud luuletusi ja jutte inspireerituna oma lasteaiatööst ning loonud lastele laule, näidendeid, õppe- ja liikumismänge, lisaks aidanud kaasa

viipekeelse aabitsa loomisele. Kohvikukülastus ei piirdunud pelgalt jutuga – Vilve haaras ukulele, laulis, tantsis ja mängis koos lastega.

Põnev osa raamatukohvikust olid laste küsimused kirjanikule. Nii uuriti näiteks, kust Vilve ammutab ideid oma raamatute jaoks, kuidas ta nii osavalt joonistab ning kui vanalt ta kirjutama hakkas. Lõpetuseks oli lastel Vilvele armas üllatus varuks – kes luges tema kirjutatud luuletust, kes meisterdas uhke kaardi, kes küpsetas.

Aitäh Vilvele tõeliselt põneva ja inspireeriva elamuse eest!

Lepatriinu pidas juubelpidu ka koos sõpradega

Veebruaril algul tähistasime oma armsa lasteaias 50. juubelit koos laste ja vanematega, 21. veebruaril kutsusime endale külla meie kallid sõbrad. Ja oi milline sünnipäevapidu see oli!

Saabuvaid külalisi võtsid vastu meie direktor karmoškamänguga ja naerusuised musta-punases lepatriinu naised, kõigil rinnas enda tehtud lepatriinu märk. Enne peo algust sai uudistada lepatriinude näitust, piiluda meie töötajate lapsepõlvepilte. Et päev kauaks meelde jääks, tegi meie andekas lapsevanem Kati-Liis kõigist

soovijatest fotoseina ees kaunid pildid.

Saalis ootas külalisi pidulikult kaetud lauake. Raamatuaastale mõeldes piilus salvrätikute vahelt igale külalisele väike üllatus – meie endi tehtud raamatu järjehoidja sõnumiga „Aitäh, et oled osa meie loost!“.

Ja siis algas pidu! Lepatriinu naised tervitasid külalisi rõõmsalt lauluga. Seejärel võtsid lapsed peo juhtimise enda kätte. Tüdrukud tõid meile pirsara silma oma südamliku lauluga ning poisid laulsid – millised eeskujulikud

ja muhedad mehed neist kord saavad!

Lastel tekkis aga küsimus, mida teevad meie lasteaias suured kabinetinimesed. Selgus, et nad ei tee sugugi ainult arvutitööd ja tähtsaid otsuseid – nad oskavad ka väga hoogsalt tantsida!

Lapsed jagasid meiega oma saladust – nende südamesoov on saada lasteaiatöötajaks! Aga miks, mõtlete? Sest siis saab ju terve päev mängida! Ja mis oli laste jaoks kõige ägedam? Ikka see, kui õpetajad esinevad ja saab ollatäiskasvanute peol!

Kuna me armastame mängida, siis loomulikult mängisime ka koos külalistega Kahooti, kus nad said meie maja ja lepatriinude kohta uut ja põnevat teada. Ja siis suur finaal – Räpikäpid laval! Meie enda andeka õpetaja Katarina kirjutatud räpilaul pakkus meie peole võimsa lõpu!

Selle peoga tundsi taas, kui tugev ja

kokkuhoidev on meie Lepatriinu pere. Korraldasime peohommikut suure rõõmu ja hoolivusega. Jääme igatsema oma laulu- ja tantsuproove, sest need tõid nii palju rõõmu ja ühtekuuluvustunnet!

Õhtul saime tänada igat lepatriinu naist südamega tehtud töö eest, tugevdasime veelgi ühtsustunnet pannes end proo-

vile erinevates meeskonnamängudes ning meie päeva lõpetas tõeline staaride paraad – Anne Veski, Tommy Cash, 5MIINUST ja Kuldne Trio!

Aitäh kõikidele lepatriinudele ja meie sõpradele, et olete osa meie loost!

Liis-Marii Võik
lasteaia Lepatriinu õppejuht

Puugid on taas liikvel: kuidas kaitsta oma lemmikut?

Puugid on eriti ohtlikud koertele, sest nad võivad levitada mitmeid haigusi, millest Euroopas levinumateks on puukborrelioos, babesioos, erlihhioos ja anaplasmoos. Kassid haigestuvad harvem, kuid ka neid võivad ohustada puukide poolt siirutatavad haigused – borrelioos, hemobartonelloos ja tularoomia.

Regulaarne kontroll

Puugirohkel ajal tuleb lemmikloomakarvkate pärast iga jalutuskäiku üle kontrollida ja leitud puugid kiiresti eemaldada.

Kasuta puugitõrjevahendit

See on efektiivselt viis lemmikloomakaitsemiseks puukide levitatavate ohtlike haiguste eest. Puukide ennetamiseks lemmikloomadel on võimalik kasutada mitmesuguseid ravimeid. Ravimid erinevad toimeaine, manustamisviisi ja toime kestuse poolest. Saadaval on nii käsimüügiravimeid kui retseptiravimeid, viimaseid saab loomale välja kirjutada loomaarst. Ravimid, mis toimivad puukide vastu, sobivad sageli ka mitmete teiste välis- ja siseparasitide tõrjeks.

Ravimi valikul arvesta looma eluviisi

Pane tähele, et mõne puugivastase ravimi kasutamisel ei tohi sellega ravitud lemmikut lasta ujuma veekogudesse, kuna ravim võib olla toksiline kaladele või teistele vees elavatele olenditele. Vali puugivastane ravim vastavalt sellele, milline on sinu lemmiku elustiil. Tõrjevahenditest saab kasutada täpilahuseid, ravikaelarihmasid või tablette. Erinevatel ravimvormidel ja toimeainetel on erinevad omadused, sh näiteks toime kestus. Sobiva tõrjevahendi leidmiseks saad pidada nõu loomaarstiga.

Ravimiamet

TARTU
OSKAR LUTSU
NIMELINE
LINNARAAMATUKOGU

TARTU LINNARAAMATUKOGU
NUKUTEATRI ETENDUS

Teksti autor:
Ilmar Tomusk

Seiklus raamatumetsas

9. aprill / 10:20
Kooli tee 5, Ilmatsalu
Ilmatsalu Põhikooli õpilastele

Ilmar Tomuski etendus „Seiklus raamatumetsas“ valmis Tartu Linnaraamatukogu näitetrupile Eesti Raamatu Aasta puhul.

Kokkulepped klassidele ja lasteaiarühmadele:
anu.amor-narits@luts.ee

Külas filoloog, keeleteadlane,
kirjanik, folklorist

29. APRILL
17:00

MARJU KÕIVUPUU

Ilmatsalu raamatukogus
(Kooli tee 5, Tartu)

TARTU
OSKAR LUTSU
NIMELINE
LINNARAAMATUKOGU

Info. 58872118

Algava aiandushooaja hakul uurin Juhani puukooli projektijuhilt Maris Jakobsonilt, milliseid lilletaimi tasuks sel hooajal koduaeda istutada.

Mis on sel hooajal moes?

Ka aianduses on omad trendid nagu muudeski valdkondades. Selle aasta suurteks teemadeks on elurikkuse toetamine, keskkonda säästev aiandus, uute rohealade loomine ning loodust jäljendav aiakujundus. Ehk et ilu kõrval on aias võrdset olulised ka keskkonna tervis ja bioloogiline mitmekesisus.

Trendikad on taimed, mida on lihtne hooldada ning mis rikastavad aeda ja istutusalasid erinevate kõrguste ja kihtidega. Kindlasti istutatakse üha enam ka puid, et saada aeda rohkem varju.

Millised taimed on viimastel aastatel populaarsemad Juhani puukooli ostjate seas?

Ilutaimedest on juba mitu aastat ülipopulaarsed hortensiad ja arvame, et see huvi ei raue veel ka sel aastal. Püsililledest müüvad väga kiiresti läbi metsalveid ja naistenõgesed. Nad on

vähenoõudlikud ja neid kasutatakse väga palju ka avalikus haljastuses ja populaarsetes aiakujundustes, kust nad on ilmselt hästi silma jäänud.

Üha enam kasvab ka viljapuude ja marjakultuuride müük, eriti on aga hoogu saanud mustikataimede müük. Huvi raugemist ei näita ka virsiku- ja aprikoosipuude müük.

Mida soovitaksite uuematest taimedest koduaeda, lillekasti?

Suvelilledest on väga vähenoõudlikud erinevad begooniad. Nende valik on väga lai – alates 10 cm kõrgusest pinnakatjast kuni ülilopsakate amplipotis rippujateni. Nad on tõelised superõitsejad, ei ole pirtsakad ega vaja erilist kastmist.

Viljapuude hulka lisandub üha enam selliseid, mis ei vaja enda kõrvale enam teist puud tolmuandjaks. Sellised uued, ja lisaks ka väga hea vastupidavusega, on näiteks maguskirsipuud 'Stella' ja 'Sweetheart' või kollaseviljalised ploomipuud 'Ance' ja 'Onega'.

Lillekastides võiks julgemalt – ja koos – kasutada ka püsililli ja väikeseid põõsaid. Näiteks saab kiirelt efektse

tulemuse selliste kõrrelistega, mis peenras hakkaksid liigselt laiutama, nt erinevad päiderood.

Millised taimed on teie arvates teenimatult vähe tähelepanu pälvinud, mida võiks meie aedades rohkem kasvatada?

Näiteks söödavat kuslapuud ning arooniad. Esimesel neist on kõige varasemad marjad, mis võivad saaki anda juba enne maasikaidki ning neid on lihtne ka kasvatada. Küll aga on vaja, et eri sorte oleks aias 2–3, muidu saaki ei saa.

Arooniad on aga tõelised supermarjad, millel palju tervisele kasulikke omadusi. Lisaks kasulikele viljadele saab arooniast ka kena heki, mis rõõmustab kevadel rohkete õitega ning väga kaua sügisvärviga.

Samasugune mitmekülgne marjakultuur on ka põõsaskirss 'Carmine Jewel'.

Kindlasti võiks rohkem märgata ka erinevaid kõrrelisi. Tänu rohkele kasutamisele avalikus haljastuses on väga populaarne teravaõiene kastik 'Karl Foerster', aga kõrreliste valik on meil palju suurem. Seda nii kõrguste, lehevärvide kui kasvunõuete osas – sobiva leiab igasse kohta.

Taas võiks ausse tõsta ka elulõngad. Imekenad ja suures valikus saadaolevad lilled, keda ei pea üldsegi ronima panema, vaid saab kasutada ka pinnakatjana või tugeudel teiste püsikute vahel. Nende hooldamine ei ole keeruline, valdavat osa ei pea katma ning lõikamine on lihtne, aga miskipärast peetakse neid keeruliseks kasvatada.

Helle Tolmoff

Juhani puukooli ostjate lemmikud

Suvelilled: võõrasema, alatiõitsev begoonia, ripp-petuunia, roosbegoonia, erinevad peililled, südajas-suutera.

Püsililled: metsalveid, naistenõgesed, siilkübarad, kurerehad, floksid, monarda, teravaõielised kastikud, harilik sinihelmikas ja roog-sinihelmikas.

Linn kutsub 5–15aastaseid lapsi Tartut joonistama

Tartu linn koostöös ettevõttega Black Giraffe kutsub 5–15aastaseid lapsi osa saama projektist „Väikeste kunstnike Tartu”, mille raames oodatakse nende joonistusi Tartust. Parimatest töödest sünnib eriline riidekollektsioon „Minu Tartu”, kus T-särkidele ja pusadele jõuab noorte kunstnike looming.

„Ootame laste loomingulisi joonistusi, et näha, kuidas nad ise Tartut tajuvad ja ette kujutavad,“ sõnas Tartu linna turundusjuht Marleen Otsus.

Kollektsiooni pääseb viis tööd, mille valib välja žürii. Lisaks valitakse üks töö rahvahääletuse abil. Valmis kollektsiooni esitletakse 1. juunil lastekaitsepäeval ning kollektsioon jõuab müügile Tartu linna infokeskusesse ja Black Giraffe veebilehele. Kõik viis finalisti saavad endale oma joonistuse järgi disainitud särgid ja pusad.

Foto oma joonistusest tuleb saata e-mailile tartu@blackgiraffe.ee või viia see Tartu linna infokeskusesse. Joonistamiseks tuleb kasutada tumedat viltpliatsit. Iga töö juurde tuleb märkida autori nimi ning edastada lapsevanema kontaktandmed (nimi, telefon, e-mail). Joonistusi oodatakse kuni 20. aprillini. Rohkem infot veebilehel blackgiraffe.ee/minutartu.

Mesi otse mesinikult

7 eurot kg

Tartus ja lähiumbruses toon koju.
Marek Kutsar, Tartu vald, Kõrveküla, Mareki talu.
Tel 5661 9306, marek.kutsar@mail.ee

25. aprill 2025 kell 19.00
Ilmatsalu Motelli ülemises saalis, Järve tee 15

MÄLUMÄNG

Ilmatsalu VI karikavõistlus mälumängus

??? Mängujuht Kalev Mõru

Võistkonnas 4 liiget. Võistkondade eelnev registreerimine tel 53300049 või kirjutada Mai.Luiga@tartu.ee

Ilmatsalu Mälumängu korraldab: ILMATSALU HUVIKESKUS

60+ KLUBI

8. APRILL 2025
Ilmatsalu Motelli ülemises saalis
KELL 18.00

Sirje ja Rein Kurg

Kontsertosas ans Suveniiri
50. aasta jooksul esitatud lood!

Peale kontserti toimub
MTÜ Tähtvere Ühistevõtte Seltsi
aastaruande koosolek.
Lisainfo: Mai 53300049

ILMATSALU - KANDIKÜLA - RAHINGE - PIHVA - TÜKI

ILMATSALU KODUKOHVIKUTE PÄEV

MAITSETE RADADEL ...

KOHVIKU BINGO!
KOGU TEMPLID JA VÕIDA

LAUPÄEV
17.05.2025
10:00 - 17:00

ROHKEM INFOT SOTSIAALMEEDIAS
f ILMATSALU KODUKOHVIKUD #ILMATSALUKODUKOHVIKUD

KODUKOHVIKUD • KÄSITÖÖ • MEELELAHUTUS

TANTSUÕHTU

MEELEOLU LOOB RAEN VÄIKENE
X
EUROVISIOONI FINAAL
ELAME ÜHISELT KAASA!

ILMATSALU MOTELLI SUURES BAARIS UKSED 19:00 TASUTA

